

Like ofte hvit jul i Sør-Sverige de siste 109 år.

For store deler av Norge venter vi at det er snø på bakken når vi feirer jul. Men ifølge framskriving av klimamodeller for Norge¹ vil vinteren bli kortere, dvs. starte senere og slutte tidligere på grunn av våre utslipp av klimagasser. Dette kan føre til at hvit jul blir et fjernt minne. Det diskuteres om vi allerede nå har fått færre hvite juler. En svensk matematiker har undersøkt om dette har skjedd i Sør-Sverige².

Tatt i Bærum 22.12.2014 kl. 10.54. Foto: Arild Eugen Johansen

Etter at Den lille istid var over omkring 1850 har temperaturen i de sørlige deler av Skandinavia steget med omkring en grad per hundre år. Årsmiddeltemperaturen i København har i denne perioden vært omtrent to grader høyere enn i Uppsala og Oslo.

I Sverige er det som i Norge forventninger om en hvit jul. Men i de sørlige delene av Sverige kan snødekket forsvinne raskt, og der vil en først merke om hvite jul blir mer sjelden. Matematikeren Jesper Rydén, ved Uppsala Universitet har undersøkt dette. Som matematiker har han brukt strenge definisjoner, og gjort presise beregninger.

Han har sett på perioden 1904-2012 og stilt spørsmålet: Er det en trend i antall år med snø 1. juledag? Følgende steder er undersøkt Falun (72%), Stockholm (76%), Linköping (52%), Visby (50%), Växjö (52%) og Lund (32%). Tall i parentes angir hvor stor andel av årene det har vært snø 1. juledag. Betingelsen for at det regnes som hvit jul, er at det er målt en snødybde på 1 cm eller mer. Han fant tilfeller, f.eks i 1912 for Lund, hvor snødybden var 3 cm den 24. desember, men 0 den 25. Det ble ikke regnet som hvit jul det året.

Etter mange matematiske og statistiske tester kom han fram til at for ingen av de 6 stedene som ble undersøkt var det noen trend. Det vil si at han ikke kunne bevise at den var blitt færre antall hvite juler.

Konklusjon: Forekomsten av hvit jul har ikke endret seg på 109 år i Sør-Sverige.

Siden deler av Norge har klima som er sammenlignbart med Sør-Sverige, eller litt kaldere, er det sannsynligvis heller ikke noen endring når det gjelder hvit jul i disse delene av Norge. Økende CO₂-utslipp har derfor til nå ikke ført til at antall hvite juler har gått ned.

Klimanytts redaktør ønsker sine lesere

EN RIKTIG GOD HVIT JUL

i mange år til.

¹ NOU-Klimatilpassing: Klima i Norge 2100, Inger Hanssen-Bauer (red). Foreløpig utgave, juni 2009,

² Jasper Rydén, Is a White Christmas becoming rarer in southern parts of Sweden?, Theor Appl Climatol, DOI 10.1007/s00704-014-1220-1, 2014